



REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

---

IZVJEŠĆE  
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA STRANKA UMIROVLJENIKA

Zagreb, srpanj 2012.

## SADRŽAJ

stranica

---

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2011.	11
	Ciljevi i područja revizije	11
	Metode i postupci revizije	11
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.	11
	Nalaz za 2011.	13
III.	MIŠLJENJE	22



REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

---

KLASA: 041-01/12-03/6  
URBROJ: 613-02-03-12-6

Zagreb, 26. srpnja 2012.

IZVJEŠĆE  
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI  
HRVATSKE STRANKE UMIROVLJENIKA ZA 2011.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), odredbe članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske stranke umirovljenika (dalje u tekstu: Stranka) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 8. veljače do 26. srpnja 2012.

## I. PODACI O STRANCI

### Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Svojestvo pravne osobe Stranka je stekla u lipnju 1996. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Frankopanska 7/I. Djelokrug rada Stranke je određen Statutom i Programom.

Stranka je demokratska i socijalna politička stranka dragovoljno učlanjenih umirovljenika i drugih građana Republike Hrvatske, koji djeluju radi zalaganja za demokraciju i razvoj parlamentarne demokracije s usmjerenošću na usvajanje i primjenu svih suvremenih shvaćanja političkih sloboda i ljudskih prava, sudjelovanja u izgradnji suvremene građanske, pravne i države socijalne pravde, kao i njenom uključivanju u Europsku uniju i druge međunarodne organizacije, podržavanja postupaka i aktivnosti umirovljeničkih udruga, njihovih asocijacija i institucija civilnog društva (nevladine organizacije) iz područja socijalno zaštitnih mjera za poboljšanje položaja umirovljenika i budućih umirovljenika, zalaganja za unapređenje tekuće i razvojne gospodarske politike kao osnovnog uvjeta za ostvarivanje zadovoljavajućeg životnog standarda umirovljenika i svih građana, aktivne suradnje sa svim drugim socijalnim i demokratskim snagama koje se potvrđuju u borbi za dobrobit svih hrvatskih građana, te drugih aktivnosti utvrđenih programom i Statutom Stranke.

Program Stranke, koji se temelji na načelima zakona, morala, etičnosti, pravde, rada, reda, odgovornosti, jednakosti i slobode, donesen je na Skupštini Stranke u lipnju 2005. Program sadrži osnovna načela, te ciljeve i zadaće (programski i politički ciljevi, djelovanje političkog sustava, razvoj demokratskih odnosa, socijalna, gospodarska i zdravstvena politika, položaj umirovljenika i drugo), kao i način i metodu njihova ostvarivanja. Temeljna misija Stranke je biti istinski demokratska i naglašeno socijalna stranka građanske orijentacije, koja zagovara nedjeljivost tekućeg i minulog rada s prvenstvenim ciljem poboljšanja uvjeta života starije populacije, te postizanja generacijske solidarnosti i održivog ekonomskog razvoja.

Statutom iz travnja 2010. su uređeni i utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi Stranke, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveza članova, ustrojstvo, tijela upravljanja (način njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad, te drugi uvjeti potrebni za članstvo i rad Stranke.

Članom Stranke može postati svaki punoljetni poslovno sposoban hrvatski državljanin koji vlastoručno potpiše pristupnicu kojom prihvaća Statut i program Stranke. Odluku o primanju u članstvo donosi općinski ili gradski odbor, odnosno povjerenik, te je svaki član Stranke u pravilu pripadnik općinske, odnosno gradske organizacije Stranke, prema mjestu prebivališta. Na prijedlog tijela Stranke mogu se izabrati i počasni članovi Stranke.

Stranka je jedinstvena politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu i sastoji se od Središnjice, općinskih, gradskih i županijskih organizacijskih jedinica, te organizacijske jedinice Grada Zagreba. Koncem 2011., na području Republike Hrvatske je ustrojena 281 organizacijska jedinica Stranke.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena sljedeća tijela: Skupština, Središnji odbor, Predsjedništvo, Predsjednik i Nadzorni odbor. Mandat članova tijela je četiri godine.

Skupština je najviše tijelo upravljanja, a može biti izborna i izvještajna. Izborna skupština se održava najmanje jednom u četiri godine, a izvještajna jednom u najmanje dvije godine. Skupštinu čine delegati iz općinskih i gradskih organizacija, saborski zastupnici, članovi izvršne vlasti na razini Republike Hrvatske, članovi Predsjedništva, Nadzornog odbora i predsjednici županijskih organizacija. Skupština donosi program, Statut i Poslovnik o radu Stranke, utvrđuje politiku i ciljeve Stranke, bira i razrješava predsjednika, potpredsjednika, članove Predsjedništva i Nadzornog odbora, proglašava počasne predsjednike Stranke, raspravlja i odlučuje o izvješću i radu tijela Stranke između dvije Skupštine, te odlučuje i o drugim pitanjima vezano uz djelovanje Stranke, u skladu s odredbama Statuta.

Središnji odbor je najviše tijelo Stranke između dvije izborne Skupštine, koji čine predsjednik, potpredsjednici i članovi Predsjedništva, predsjednici i članovi županijskih organizacija, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru, te predstavnici izvršne vlasti iz redova Stranke na razini Republike Hrvatske. Središnji odbor utvrđuje prijedlog Statuta, raspravlja pitanja unutaršnjeg ustroja i djelovanja Stranke, donosi interne i druge akte Stranke, upravlja imovinom i usvaja završni račun i bilancu, donosi program rada i financijski plan za tekuću godinu, odlučuje o suradnji s drugim političkim strankama, udrugama umirovljenika i udrugama civilnog društva, utvrđuje kriterije za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i tijela Stranke, priprema prijedloge kandidata i kandidacijskih lista za parlamentarne izbore, te obavlja i druge poslove u skladu s programskim ciljevima, Statutom i odlukama Skupštine.

Predsjedništvo ima jedanaest članova, a čine ga predsjednik, dva potpredsjednika, te osam članova Predsjedništva, koji za svoj rad odgovaraju Središnjem odboru i Skupštini Stranke. Predsjedništvo provodi odluke tijela Stranke i koordinira njihov rad, imenuje članove i usvaja izvješća Unutarnje kontrole, priprema financijske planove i donosi operativne odluke, daje prethodnu suglasnost na osnivanje županijskih, gradskih i općinskih organizacija, te utvrđuje tipska pravila o njihovom organizacijskom ustroju i djelovanju, ima pravo i obvezu uvođenja privremenih stegovnih mjera prema tijelima ustrojstvenih oblika Stranke, te obavlja i druge poslove koje mu povjeri Središnji odbor, u skladu s odredbama Statuta.

Predsjednik predstavlja, zastupa i rukovodi Strankom, priprema i vodi sjednice Predsjedništva i Središnjeg odbora, predlaže glavnog tajnika Stranke, članove predsjedništva, radnih tijela, savjeta i foruma, te koordinira rad Predsjedništva, Središnjeg odbora, foruma, savjeta i radnih tijela Stranke u skladu s programom i Statutom Stranke. Za svoj rad odgovara Skupštini, koju izvješćuje o svome radu i radu Središnjeg odbora i Predsjedništva. Od travnja 2008. predsjednik Stranke je Silvano Hrelja.

Nadzorni odbor ocjenjuje statutarnost akata i odluka Stranke, analizira izvješća o financijsko materijalnom poslovanju, te odlučuje u stegovnim predmetima i drugim prijedporima na temelju odredbi Statuta. Sastoji se od pet članova (predsjednik, zamjenik i članovi), te o svome radu izvještava Skupštinu.

Stručno operativno tijelo Stranke i njezinih tijela, koje za svoj rad odgovara predsjedniku i Središnjem odboru Stranke, te pomaže predsjedniku pri ispunjavanju zadaća je glavni tajnik. Organizira i koordinira rad tijela Stranke, neposredno rukovodi tajništvom i drugim administrativno tehničkim poslovima, a obavlja i druge poslove utvrđene Statutom. Od travnja 2008. glavna tajnica Stranke je Vesna Mandarić.

Uz Statut i program, doneseni su i drugi opći akti (Pravilnik o financijsko materijalnom poslovanju Stranke, Pravilnik o radu Nadzornog odbora, Pravilnik o unutarnjoj kontroli, Poslovnik o radu Predsjedništva, Poslovnik o radu Središnjeg odbora, Pravilnik o registru članova Stranke, Pravilnik o evidenciji ustrojstvenih oblika Stranke), kojima je uređeno poslovanje Stranke.

## **Planiranje**

Financijski plan za 2011. je donesen i usvojen u ožujku 2011., na sjednicama Predsjedništva, te Nadzornog i Središnjeg odbora Stranke. Izmjene financijskog plana tijekom godine nisu donesene.

Ukupni prihodi i rashodi za 2011. su planirani u iznosu 3.366.500,00 kn. Planirani prihodi se odnose na prihode iz državnog proračuna u iznosu 754.500,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.962.000,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu 400.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 200.000,00 kn, te druge prihode u iznosu 50.000,00 kn. Planirani rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 3.220.000,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 25.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 70.000,00 kn, te druge rashode u iznosu 51.500,00 kn. Planom nisu planirani rashodi za zaposlene, naknade troškova zaposlenima, volonterima i članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima i povjerenstvima, te članarine i donacije (pomoći), koji su ostvareni u ukupnom iznosu 165.208,00 kn. Ostvarenje plana se prati i analizira na sjednicama Predsjedništva, Središnjeg i Nadzornog odbora Stranke tijekom godine pri sastavljanju financijskih izvještaja o poslovanju.

Godišnji program rada za 2011. nije donesen.

## **Financijski izvještaji**

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji za 2011. su objavljeni na web stranici Stranke 12. ožujka 2012. Objavljeni podaci odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama Stranke. Godišnji program rada i financijski plan, te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine, nisu objavljeni.

### **a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija**

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 2.877.097,00 kn, što je za 298.885,00 kn ili 9,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 489.403,00 kn ili 14,5%.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz državnog proračuna	413.076,00	377.236,00	91,3
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	1.959.860,00	2.053.580,00	104,8
3.	Prihodi od članarina	228.989,00	309.820,00	135,3
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	35.000,00	60.216,00	172,0
5.	Drugi prihodi	539.057,00	76.245,00	14,1
	Ukupno	3.175.982,00	2.877.097,00	90,6

Od ukupnih prihoda na prihode ostvarene u Središnjici Stranke se odnosi 457.155,00 kn ili 15,9%, a na prihode ostvarene u drugim organizacijskim jedinicama 2.419.942,00 kn ili 84,1% ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjenje prihoda u iznosu 462.812,00 kn se odnosi na druge prihode radi isključenja transfera novčanih sredstava između organizacijskih jedinica pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja za Stranku u cjelini.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 377.236,00 kn, što je 13,1% ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, koji je bio na snazi do veljače 2011., Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je na snazi od ožujka 2011., te Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka u 2011., koju je donio Hrvatski sabor u siječnju 2011. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru, nezavisni zastupnici koji su izabrani s nezavisnih lista i zastupnici nacionalnih manjina. Do izbora zastupnika u Hrvatski sabor, koji su održani 4. prosinca 2011., Stranka je imala jednog zastupnika.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 2.053.580,00 kn, što je 71,3% ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (na snazi do veljače 2011.), Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (na snazi od ožujka 2011.), te na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s nezavisnih lista.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 309.820,00 kn, što je 10,8% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od godišnjih članarina u iznosu 218.883,00 kn i članskih doprinosa u iznosu 90.937,00 kn.

Obveza uplate članarine, čija visina ovisi o vrstama primanja i socijalnom statusu članova, utvrđena je odredbama članka 8. Statuta i članka 4. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke. O primitku članarina, članovima su izdavane uplatnice koje ne sadrže sve elemente propisane odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11 i 93/11). Organizacijske jedinice Stranke su u skladu s odredbama navedenog Pravilnika, vodile evidencije o primljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011. (obrazac E-G).

Prihodi od članskih doprinosa se odnose na sredstva, koja su prema odredbama Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke, obvezni plaćati dužnosnici Stranke izabrani na izbornim listama Stranke ili imenovani uz podršku Stranke u zakonodavna i predstavnička tijela, tijela izvršne vlasti, kao i članove upravnih vijeća, nadzornih i upravnih odbora, ako za obnašanje tih dužnosti dobivaju plaću ili naknadu, u visini 1,0% do 3,0% neto naknade, ovisno o funkciji.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 60.216,00 kn, što je 2,1% ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te članaka 3. i 14. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke. Prema navedenim odredbama, dobrovoljni prilozima (donacije) su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za politički rad, odnosno financiranje izborne promidžbe. Za svaki primljeni dobrovoljni prilog (donaciju) izdaje se potvrda, te vodi evidencija u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe. Stranka je tijekom 2011. dobila dobrovoljne priloge (donacije) uplaćene u novcu od jedne fizičke osobe u iznosu 19.000,00 kn, te od deset pravnih osoba u iznosu 41.216,00 kn, koji su pojedinačno iznosili od 400,00 kn do 12.000,00 kn. Iznosi primljenih pojedinačnih donacija fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Na web stranici Stranke su objavljeni izvješće o primljenim donacijama za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2011., te financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe. Objavljeni podaci odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama Stranke. Izvješće o primljenim donacijama za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2011., te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine, nisu objavljeni.



## - Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 76.245,00 kn, što je 2,7% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od kamata za dane zajmove, depozite po viđenju, otpis obveza i drugo.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 4.184.630,00 kn, što je za 925.353,00 kn ili 28,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 818.130,00 kn ili 24,3%. Vrijednosno značajnije odstupanje se odnosi na rashode za promidžbu koji su ostvareni za 286.882,00 kn ili 47,8% više od planiranih, te rashode za zaposlene, naknade troškova zaposlenima, volonterima i članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima i povjerenstvima, te članarine i donacije (pomoći), koji nisu planirani, a ostvareni su iznosu 165.208,00 kn.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

## Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	0,00	119.999,00	-
2.	Materijalni rashodi	2.561.074,00	3.562.167,00	139,1
2.1.	- Rashodi za promidžbu	160.632,00	886.882,00	552,1
2.2.	- Drugi materijalni rashodi	2.400.442,00	2.675.285,00	111,4
3.	Rashodi za amortizaciju	19.507,00	23.463,00	120,3
4.	Financijski rashodi	65.913,00	47.127,00	71,5
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	27.902,00	11.350,00	40,7
6.	Drugi rashodi	584.881,00	420.524,00	71,9
	Ukupno	3.259.277,00	4.184.630,00	128,4
	Manjak prihoda	83.295,00	1.307.533,00	1.569,8

Vrijednosno značajnije povećanje rashoda u iznosu 726.250,00 kn se odnosi na rashode za promidžbu, s obzirom da su u prosincu 2011. održani izbori za zastupnike u Hrvatski sabor, zbog čega su aktivnosti Stranke bile značajnije.

U okviru drugih materijalnih rashoda vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 2.182.476,00 kn se odnose na intelektualne i osobne usluge u iznosu 510.012,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 409.242,00 kn, reprezentaciju u iznosu 478.813,00 kn, naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa u iznosu 429.170,00 kn, naknade osobama za obavljanje aktivnosti izvan radnog odnosa u iznosu 131.163,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 114.311,00 kn, te uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 109.765,00 kn.

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu 4.184.630,00 kn, na rashode Središnjice Stranke se odnosi 1.740.742,00 kn ili 41,6% ukupnih rashoda, a na rashode ostvarene u drugim organizacijskim jedinicama 2.443.888,00 kn ili 58,4%.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 119.999,00 kn, što je 2,9% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za plaće jednog zaposlenika, s kojim je u ožujku 2011. zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme (do konca godine), uz prethodnu suglasnost Predsjedništva Stranke. Obračun plaća je obavljan prema zaključenom ugovoru o radu, kojim je utvrđena osnovna plaća u iznosu 10.239,00 kn bruto. U siječnju 2012. je zaključen novi ugovor o radu, na određeno vrijeme do 31. ožujka 2012.

- Rashodi za promidžbu

Rashodi za promidžbu su ostvareni u iznosu 886.882,00 kn, što je 21,2% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na usluge oglašavanja u dnevnim novinama, pružanje marketinških usluga u kampanji za parlamentarne izbore, usluge tiskanja letaka, džepnih kalendara i plakata, te usluge oglašavanja na web stranici. Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 822.609,00 kn su ostvareni u Središnjici u iznosu 712.665,00 kn, te organizacijskim jedinicama Zagrebačke županije u iznosu 109.944,00 kn. U okviru rashoda koji su ostvareni u Središnjici, na usluge promidžbe i informiranja za izbore zastupnika u Hrvatski sabor (koji su održani 4. prosinca 2011.) se odnosi 618.185,00 kn, a za redovno poslovanje Stranke 94.480,00 kn.

Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe je objavljen na web stranici Stranke. Iskazani podaci u navedenom izvještaju odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 2.675.285,00 kn, što je 63,9% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu 510.012,00 kn, reprezentaciju u iznosu 478.813,00 kn, naknade troškova službenih putovanja u iznosu 429.170,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 409.242,00 kn, naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu 131.163,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 114.311,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 109.765,00 kn, usluge student servisa i druge usluge u iznosu 102.182,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 74.536,00 kn, sitan inventar i auto gume u iznosu 61.145,00 kn, energiju u iznosu 49.420,00 kn, komunalne usluge u iznosu 27.479,00 kn, računalne usluge u iznosu 22.349,00 kn, te druge materijalne rashode (naknade troškova zaposlenima i volonterima, premije osiguranja, članarine, kotizacije i drugo) u iznosu 155.698,00 kn.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi su ostvareni u iznosu 420.524,00 kn, što je 10,0% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za druga porezna davanja u iznosu 36.074,00 kn ostvarene u organizacijskim jedinicama Zagrebačke županije i Splitsko dalmatinske županije za obračun poreza i doprinosa na isplaćene naknade fizičkim osobama putem ugovora o djelu (za administrativno tehničke, materijalno financijske i druge poslove, poslove čišćenja poslovnog prostora županijske organizacijske jedinice, poslove glasnogovornika i koordinatora s medijima, tajnika i blagajnika), te druge nespomenute rashode (transferi novčanih sredstava između organizacijskih jedinica Stranke) u iznosu 384.450,00 kn.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda za 2011. iznosi 1.307.533,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 1.926.055,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 618.522,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 958.928,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2011.	Stanje 31. prosinca 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	103.842,00	102.746,00	98,9
2.	Financijska imovina	1.846.987,00	856.182,00	46,4
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.811.744,00	846.145,00	46,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenika te za više plaćene poreze i drugo	13.923,00	5.723,00	41,1
2.3.	Zajmovi	20.000,00	0,00	-
2.4.	Potraživanja za prihode	1.320,00	4.314,00	326,8
	Ukupno imovina	1.950.829,00	958.928,00	49,2
3.	Obveze	24.774,00	340.406,00	1.374,0
3.1.	Obveze za rashode	23.274,00	337.649,00	1.450,8
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	0,00	292,00	-
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	1.500,00	2.465,00	164,3
4.	Vlastiti izvori	1.926.055,00	618.522,00	32,1
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.950.829,00	958.928,00	49,2

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2011., manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2011. za 991.901,00 kn. Smanjenje vrijednosti imovine se najvećim dijelom odnosi na novac u banci i blagajni u iznosu 965.599,00 kn, radi financiranja izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u prosincu 2011.

Vrijednost nefinancijske imovine se odnosi na ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu 50.024,00 kn, uredsku opremu, namještaj, komunikacijsku opremu, te ulaganja u računalne programe u iznosu 52.722,00 kn.

Vrijednosno značajnije obveze u iznosu 315.678,00 kn, iskazane u okviru obveza za rashode, odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji. U odnosu na stanje iskazano početkom godine, obveze su povećane za 315.632,00 kn, od čega se vrijednosno značajnije povećanje u iznosu 299.075,00 kn odnosi na dospjele obveze prema dobavljačima za usluge izborne promidžbe, koje su podmirene u siječnju i veljači 2012.

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu 618.522,00 kn i manji su za 1.307.533,00 kn u odnosu na početak godine. Smanjenje se odnosi na iskazani manjak prihoda na koncu 2011. Vlastiti izvori se u cijelosti odnose na preneseni višak prihoda ostvaren u prethodnom razdoblju.

## **II. REVIZIJA ZA 2011.**

### **Ciljevi i područja revizije**

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

### **Metode i postupci revizije**

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također je obavljena provjera ulaznih računa, te računska točnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, promidžbu, intelektualne i osobne usluge, naknade za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentaciju, usluge telefona, pošte i prijevoza, te druge rashode. Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnikom, voditeljem materijalno financijskog poslovanja, glavnom tajnicom Stranke, te osobama zaduženim za vođenje poslovnih knjiga Središnjice i pojedinih organizacijskih jedinica, te Stranke u cjelini. Provjereno je jesu li podaci objavljeni na web stranici Stranke.

### **Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.**

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2010., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je predložio sastaviti plan obavljanja unutarnjih kontrola, te obavljati kontrolu najmanje jednom godišnje u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj kontroli.

Također je naložio donošenje godišnjeg programa rada, uz prijedlog da se navedenim programom opišu glavne aktivnosti, potrebna sredstva, te izvori financiranja za provedbu aktivnosti, što bi omogućilo učinkovito upravljanje i kontrolu trošenja sredstava.

Nadalje je naložio ustrojiti poslovne knjige za Stranku u cjelini, sastaviti financijske izvještaje, te obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09). Također je naložio kontrolirati i potpisati račune za reprezentaciju kako bi se poslovni događaji evidentirali na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, kao i primjenu jedinstvenog računskog plana u organizacijskim jedinicama i Središnjici Stranke, u skladu s propisanim računskim planom koji je sastavni dio navedene Uredbe.

Državni ured za reviziju je predložio i nadalje poduzimati mjere za naplatu potraživanja, pribaviti odluke od svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o sredstvima iz proračuna koja su raspoređena za Stranku, te pratiti i kontrolirati naplatu navedenih prihoda. Vezano uz broj registriranih članova, te smanjenje prihoda od godišnjih članarina u odnosu na prethodno razdoblje, predložio je preispitati odredbe Statuta koje se odnose na obvezu plaćanja članarina, s obzirom da Stranka ne poduzima mjere za naplatu potraživanja od članova Stranke.

Revizijom za 2011. je utvrđeno koja preporuka je u postupku izvršenja i prema kojim nalogima i preporukama nije postupljeno.

Preporuka u postupku izvršenja:

- od siječnja 2011., obveza prikupljanja i čuvanja dokumentacije o primanjima vijećnika i svih dužnosnika na lokalnoj (regionalnoj) razini, kao i kontrola izvršavanja obveza propisana Pravilnikom o financijsko materijalnom poslovanju Stranke, postala je obveza županijskih organizacijskih jedinica, u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2012.), u tijeku su aktivnosti za pribavljanje odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava iz proračuna za rad Stranke.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- plan obavljanja unutarnjih kontrola nije sastavljen, te nisu obavljane kontrole u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj kontroli,
- godišnji program rada nije donesen,
- poslovne knjige nisu ustrojene za Stranku u cjelini, pojedini računi za reprezentaciju nisu evidentirani u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava,
- financijski izvještaji nisu sastavljeni u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija,
- popis imovine i obveza nije obavljen u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija,
- odgovarajuće mjere vezano uz obvezu plaćanja članarine, nisu poduzimane.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

## Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi i rashodi, te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje (godišnji program rada, poslovne knjige, financijske izvještaje, popis imovine i obveza, objave podataka), prihode u dijelu koji se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i prihode od članarina, te evidenciju poslovnih prostora koje Stranka koristi.

### 1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija, te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom. U prosincu 2010. je donesen Pravilnik o unutarnjoj kontroli Stranke, kojim je uređen način rada i nadležnost provođenja sustava unutarnje kontrole. Prema navedenom Pravilniku, za funkcioniranje sustava unutarnje kontrole je odgovoran predsjednik Stranke. Unutarnja kontrola se uspostavlja prema regionalnom principu, članove unutarnje kontrole za pojedine regije imenuje Predsjedništvo Stranke iz redova financijskih stručnjaka Stranke, a područje provedbe unutarnje kontrole je poslovanje županijskih, gradskih i općinskih organizacijskih jedinica, te gradskih četvrti. Članovi unutarnje kontrole su imenovani na temelju odluke Predsjedništva iz srpnja 2008., za sljedeće regije: Dalmaciju, Istru i Primorje, Grad Zagreb i Zagrebačku županiju, te sjeverozapadnu i istočnu Hrvatsku. Odredbama članka 8. navedenog Pravilnika, utvrđena je obveza provođenja kontrole jednom godišnje, na temelju plana kontrole za određeno razdoblje i regiju, usvojenog od tijela županijske organizacijske jedinice ili Središnjice. Plan kontrole za 2011. nije donesen, te nisu obavljane unutarnje kontrole.

Također su doneseni interni akti (pravilnici, naputci i odluke), kojima su, između ostalog, propisane i obveze organizacijskih jedinica i Središnjice vezano uz računovodstveno poslovanje Stranke u cjelini i postupanje s dokumentacijom. Pregledom dostavljene dokumentacije županijskih organizacijskih jedinica je uočeno da pojedine organizacijske jedinice u Središnjicu nisu dostavile financijski plan, financijske izvještaje, popis imovine i obveza, te evidencije o prikupljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011., radi evidentiranja u poslovnim knjigama i sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja za Stranku u cjelini.

Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola su uočene u vođenju poslovnih knjiga i sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja za Stranku u cjelini, приходима u dijelu koji se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i prihode od članarina, popisu imovine i obveza, te evidenciji o poslovnim prostorima koje Stranka koristi.

Državni ured za reviziju predlaže sastaviti plan obavljanja unutarnjih kontrola, te obavljati kontrole najmanje jednom godišnje u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj kontroli. Također predlaže provođenje kontrole računovodstveno financijskog poslovanja županijskih organizacijskih jedinica prije izrade financijskih izvještaja za Stranku u cjelini.

1.2. *Stranka prihvaća prijedloge Državnog ureda za reviziju, te navodi da će pristupiti konkretnoj realizaciji programa unutarnje kontrole, u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj kontroli Stranke.*

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Financijski plan i godišnji program rada

Financijski plan za 2011. je donesen i usvojen u ožujku 2011., na sjednicama Predsjedništva, te Nadzornog i Središnjeg odbora Stranke. Izmjene financijskog plana tijekom godine nisu donesene. Ukupni prihodi i rashodi za 2011. su planirani u iznosu 3.366.500,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 2.877.097,00 kn, što je za 489.403,00 kn ili 14,5% manje od planiranih, a rashodi u iznosu 4.184.630,00 kn, što je za 818.130,00 kn ili 24,3% više od planiranih. Značajnija odstupanja od plana se odnose na prihode iz državnog proračuna, koji su ostvareni za 377.236,00 kn ili 50,0% manje od planiranih, te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) koji su ostvareni za 139.784,00 kn ili 69,9% manje od planiranih. Rashodi za promidžbu su ostvareni za 286.882,00 kn ili 47,8% više od planiranih, dok rashodi za zaposlene, naknade troškova zaposlenima, volonterima i članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima i povjerenstvima, te članarine i donacije (pomoći), koji su ostvareni u ukupnom iznosu 165.208,00 kn, nisu planirani.

Godišnji program rada s opisom glavnih aktivnosti Stranke za 2011. i 2012., te planom potrebnih sredstava prema aktivnostima i izvorima financiranja za njihovo provođenje, nisu doneseni. Prema odredbama članaka 2. i 28. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke, nezavisni zastupnici, zastupnici nacionalnih manjina i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dužni su do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu, te financijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom.

S obzirom na odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na plan, radi realnijeg planiranja, Državni ured za reviziju predlaže financijskim planom obuhvatiti sve vrste prihoda i rashoda.



Državni ured za reviziju nalaže donošenje godišnjeg programa rada u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Također, predlaže u godišnjem programu rada, uz opis glavnih aktivnosti navesti potrebna sredstva i izvore financiranja, što bi omogućilo učinkovito upravljanje i kontrolu nad financijskim sredstvima.

- Poslovne knjige

Poslovne knjige se vode pojedinačno za Središnjicu i organizacijske jedinice (županija, grad, općina, gradska četvrt), a ustrojeni su: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Knjigovodstvena dokumentacija se nalazi u navedenim organizacijskim jedinicama. U Središnjici su, od pomoćnih knjiga, ustrojene: knjiga blagajne, knjiga ulaznih računa i evidencija putnih naloga, a knjiga dugotrajne nefinancijske imovine nije ustrojena. Poslovne knjige za Stranku u cjelini nisu ustrojene, što nije u skladu s odredbama članka 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, kojima je propisano da je glavna knjiga sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima, te prihodima i rashodima.

Računi za reprezentaciju u pojedinim slučajevima ne sadrže specifikaciju konzumiranih jela i pića, nisu navedeni razlozi ugošćivanja i korisnici usluga reprezentacije, te račune nije kontrolirala i potpisala odgovorna osoba organizacijske jedinice. Odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava poslovni događaj. Zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi ili memoriranom šifrom ovlaštenja za transakciju jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu, odnosno transakciju. Kako bi knjigovodstvene isprave za rashode reprezentacije bile vjerodostojne, trebaju biti sastavljene na način da bude vidljivo jesu li financijska sredstva korištena isključivo za aktivnosti Stranke u ostvarivanju ciljeva utvrđenih programom i Statutom Stranke, što je propisano odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Također, u poslovnim knjigama Središnjice su evidentirani rashodi u iznosu 9.000,00 kn, koji se odnose na usluge obavljene u ožujku i kolovozu 2010., na temelju ugovora o poslovnoj suradnji iz prethodnih godina. Prema obrazloženju, plaćanje je izvršeno i poslovni događaj je evidentiran u poslovnim knjigama koncem listopada 2011., jer izvršitelj usluga nije pravodobno dostavio račun. Prema odredbama članaka 3. i 4. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitne organizacije su obvezne evidentirati poslovne događaje i voditi poslovne knjige prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva, te unositi podatke u poslovne knjige odmah po nastanku poslovnog događaja, a najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti poslovne knjige za Stranku u cjelini, te evidentirati poslovne događaje u poslovne knjige u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, nalaže na računima za reprezentaciju, s priloženom specifikacijom obavljenih usluga navesti razloge ugošćivanja i imena korisnika, te ih kontrolirati i ovjeriti kako bi se poslovni događaji evidentirali na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Financijski izvještaji

Financijski izvještaji za 2011., koje čine Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje, su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Uz navedene financijske izvještaje, Stranka je priložila financijski plan za 2011., te izvješće o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011. Godišnji program rada nije dostavljen, a što je propisano odredbama članka 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima su političke stranke uz godišnje financijske izvještaje, dužne priložiti: godišnji program rada i financijski plan, te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine.

Odredbama članka 17. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke, te zaključka Predsjedništva (listopad 2011.), vezano uz sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja za Stranku u cjelini za 2011., zbog velikog broja organizacijskih jedinica, određeno je da su županijske organizacijske jedinice, između ostalog, obvezne Središnjici dostaviti: konsolidirani izvještaj prihoda i rashoda za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2011., te bilancu sa stanjem na dan 31. prosinca 2011., s objedinjenim podacima svih organizacijskih jedinica (gradova, općina, gradskih četvrti) s područja županije. Pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja na razini županija, županijske organizacijske jedinice i Središnjica su uočile nedostatke u dostavljenoj dokumentaciji (nepravodobno dostavljanje izvještaja, dostavljanje nepotpunih izvještaja), što je otežalo sastavljanje objedinjenih financijskih izvještaja. Nakon što su navedeni objedinjeni izvještaji na razini županija sastavljeni, županijske organizacijske jedinice su iste dostavile Središnjici. U Središnjici su sastavljeni konsolidirani financijski izvještaji za Stranku, zbrajanjem podataka iskazanih prema pozicijama iz dostavljenih izvješća. U navedenim konsolidiranim financijskim izvještajima nisu osigurani podaci za Stranku u cjelini, jer nisu iskazani podaci za manji broj organizacijskih jedinica Stranke. Prema odredbama članka 65. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje i podnošenje financijskih izvještaja u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. je obavljen u Središnjici i manjem broju organizacijskih jedinica. Cjelovito izvješće o obavljenom popisu za Stranku u cjelini nije sastavljeno. Prema odredbama članka 17. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke, svi ustrojstveni oblici Stranke (županijske, gradske, općinske, organizacije gradske četvrti), bez obzira koriste li za svoje poslovanje žiro račun ili posluju isključivo putem blagajne, obvezni su obaviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance. Nadalje je navedeno, da se za popis imovine imenuje povjerenstvo koje svojim potpisom ovjerava popis imovine i obveza.

U većini organizacijskih jedinica nisu imenovana povjerenstva za popis, a nije imenovano ni centralno povjerenstvo za popis koje bi objedinilo pojedinačne popise organizacijskih jedinica, sastavilo izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja, te izvještaj dostavilo zakonskom predstavniku. U popisnim listama pojedinih organizacijskih jedinica su iskazani podaci u naturalnim izrazima, bez novčanih vrijednosti. Popis novčanih sredstava, potraživanja i obveza, nije obavljen, te nije usklađeno knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Objava podataka

Financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe su objavljeni na web stranici Stranke 18. siječnja 2012., a financijski izvještaji za 2011.: Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilanca 12. ožujka 2012. Bilješke uz financijske izvještaje, godišnji program rada i financijski plan, te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine, koji su, prema odredbama članka 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, sastavni dio godišnjih financijskih izvještaja, nisu objavljeni.

Prema odredbama članka 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, godišnji financijski izvještaji političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje su isti dužni sastavljati i podnositi na način utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija (kao i financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe političkih stranaka, nositelja nezavisnih lista i kandidata iz članka 34. istog Zakona), javni su dokumenti. Financijske izvještaje su dužni objaviti na svojim web stranicama najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, u trajanju od najmanje 90 dana.

Stranka je polugodišnje izvješće o primljenim donacijama u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. objavila 6. srpnja 2011., te se i u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2012.) nalazi na web stranici Stranke. Polugodišnje izvješće o primljenim donacijama u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2011. nije objavljeno, a u navedenom razdoblju Stranka je ostvarila prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.400,00 kn. Objavljivanje podataka o donacijama primljenima tijekom godine je propisano odredbama članka 26. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Prema navedenim odredbama, izvješće o donacijama koje političke stranke, nezavisni zastupnici, zastupnici nacionalnih manjina, nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prime tijekom godine za potporu njihovoga političkog djelovanja, sa specificiranim podacima (o donatoru, datumu uplate i iznosu donacije i drugo), dužni su redovito svakih šest mjeseci, za proteklo šestomjesečno razdoblje, javno objaviti na svojim web stranicama, najkasnije u roku 15 dana po isteku šestomjesečnog razdoblja. Navedena objava treba trajati najmanje 30 dana.

Državni ured za reviziju nalaže objavljivanje financijskih izvještaja i podataka o donacijama primljenima tijekom godine u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 2.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju vezano uz računovodstveno poslovanje, te navodi da će izraditi godišnji financijski plan i program rada s opisom glavnih aktivnosti. Obrazlaže da je na temelju vjerodostojne dokumentacije uredno evidentirala sve poslovne događaje u Središnjici. Nadalje navodi, da knjiga dugotrajne nefinancijske imovine nije ustrojena za Stranku u cjelini, nego na razini Središnjice. Obrazloženo je da je značajnije odstupanje od financijskog plana, koje se odnosi na prihode iz državnog proračuna nastalo, jer su kao i prethodnih godina planirani prihodi iz državnog proračuna za naknadu troškova parlamentarnih izbora. S obzirom na promjenu zakonskih propisa, navedeni prihodi su ostvareni nakon objave konačnih službenih rezultata, što će biti iskazano u financijskom izvješću Stranke za 2012.*

*Vezano uz sastavljanje financijskih izvještaja, Stranka navodi da je uočeno da podaci organizacijskih jedinica na temelju kojih su sastavljana konsolidacijska financijska izvješća na razini županijskih organizacijskih jedinica, nisu u potpunosti vjerodostojni, zbog neprimjenjivanja jedinstvenog računskog plana za neprofitne organizacije i različitih knjiženja istovrsnih prihoda, odnosno rashoda. Iz navedenog razloga je Predsjedništvo Stranke donijelo obvezujuću odluku, da se uz Račun prihoda i rashoda, te Bilancu u Središnjicu dostave i bruto bilanca i analitičke kartice za svako izrađeno konsolidirano financijsko izvješće pojedine županijske organizacije. Stranka je smatrala da će na navedeni način sastaviti kvalitetno konsolidirano financijsko izvješće za Stranku u cjelini. S obzirom da navedeni kvalitetni pomoci još uvijek nisu dovoljni, radi postizanja zahtijevane kvalitete, Stranka će u sljedećem razdoblju izradu financijskih izvješća povjeriti ovlaštenim knjigovodstvenim servisima, odnosno knjigovođama.*

*Vezano uz objavu podataka, obrazloženo je da Izvješće o primljenim donacijama za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2011. nije objavljeno, jer se smatralo da je sve vidljivo iz izvješća o primljenim donacijama za razdoblja 1. siječnja do 30. lipnja 2011., te 1. siječnja do 31. prosinca 2011. Stranka će u narednom razdoblju postupiti u skladu sa zakonskim propisima.*

### 3. Prihodi

- 3.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 2.877.097,00 kn, što je za 298.885,00 kn ili 9,4% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 377.236,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.053.580,00 kn, prihode od članarina u iznosu 309.820,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 60.216,00 kn, te druge prihode u iznosu 76.245,00 kn. Utvrđeni su propusti i nepravilnosti koji se odnose na prihode iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te prihode od članarina.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 2.053.580,00 kn, na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema odredbama članaka 2. do 8. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke se redovito financiraju i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u iznosu koji se određuje u proračunu navedene jedinice za svaku godinu za koju se proračun donosi. Sredstva se raspoređuju prema broju članova predstavničkog tijela u trenutku konstituiranja predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Od siječnja 2011., prema zaključku Središnjeg odbora, obveza prikupljanja, čuvanja i kontrole dokumentacije o primanjima vijećnika i svih dužnosnika na lokalnoj (regionalnoj) razini, postala je obveza županijskih organizacijskih jedinica. Prema odredbama članka 18. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke, organizacijske jedinice su obvezne prikupiti i dostaviti Središnjici Stranke (tromjesečno), odluke/rješenja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke i visini naknada imenovanim vijećnicima, zastupnicima, članovima izvršne vlasti, komisija i odbora, kao i upravnih vijeća i nadzornih odbora, te ustrojiti odgovarajuću evidenciju. Pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i uprave nisu dostavile navedene odluke, što otežava praćenje i kontrolu pravodobnosti, te točnost naplate navedenih prihoda. Ustrojena evidencija o broju vijećnika koje Stranka ima u predstavničkim tijelima općina, gradova i županija, te pripadajućim prihodima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz prethodnih godina, nije ažurirana i dopunjena dostavljenim odlukama/rješenjima iz 2011.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje pribavljati odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, ustrojiti odgovarajuće evidencije propisane Pravilnikom o financijsko materijalnom poslovanju Stranke, te pratiti i kontrolirati naplatu navedenih prihoda.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 309.820,00 kn, od čega se na prihode od godišnjih članarina odnosi 218.883,00 kn, a članske doprinose 90.937,00 kn. Način vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina su propisani Pravilnikom o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 20/11 i 93/11).

O primitku članarina Stranka nije izdavala propisane potvrde, nego je članovima izdavala uplatnice koje ne sadrže pojedine elemente propisane odredbama navedenog Pravilnika. S danom 31. prosinca 2011. su sastavljene pojedinačne evidencije o primljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011., dok mjesečne evidencije o primljenim članarinama po pojedinačnim uplatiteljima, koje su političke stranke dužne voditi dnevno za svaki mjesec kalendarske godine, nisu vođene.

Prema centralnoj evidenciji, koja se vodi u Središnjici, na dan 31. prosinca 2011. Stranka ima 28 649 članova. Visina članarine ovisi o vrstama primanja i socijalnom statusu člana, a prema odredbama članka 8. i 9. Statuta i članka 4. Pravilnika o financijsko materijalnom poslovanju Stranke, članarinu je obavezan plaćati svaki član Stranke. Za članove koji ne plaćaju članarinu redovito i nisu je uplatili u tekućoj godini, te ne podmiruju druge financijske obveze, Statutom i Pravilnikom o financijsko materijalnom poslovanju Stranke su utvrđene stegovne mjere (ne mogu biti kandidati za stranačke funkcije, članove predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i zastupnika u Hrvatski sabor, a Predsjedništvo Stranke ili nadležni odbor ustrojstvenog oblika je dužan pokrenuti stegovni postupak). Odlukom Skupštine iz 1997. je utvrđena visina članarine, koja za članove s mjesečnim primanjima do 1.000,00 kn iznosi 10,00 kn, a za članove s mjesečnim primanjima iznad 1.000,00 kn iznosi 20,00 kn. Potraživanja za članarine nisu iskazana, a u odnosu na broj članova utvrđenih evidencijom Stranke, prihodi od članarina su trebali biti značajniji u odnosu na ostvarene. Mjere za naplatu godišnjih članarina nisu poduzimane.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje evidencija i izdavanje potvrda u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe.

Nadalje, s obzirom na utvrđeni broj članova Stranke i ostvarene prihode, Državni ured za reviziju predlaže preispitati odredbe Statuta koje se odnose na obvezu plaćanja članarine, te utvrditi i iskazati u poslovnim knjigama točan iznos potraživanja, odnosno poduzeti odgovarajuće mjere naplate godišnjih članarina.

3.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju, te navodi da će poduzeti odgovarajuće mjere vezano uz naplatu godišnjih članarina, te prihoda prema odredbama članka 3. do 7. Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke.*

4. Poslovni prostori koje Stranka koristi

4.1. U vrijeme obavljanja revizije (veljača 2012.), Stranka je od županijskih organizacijskih jedinica prikupila podatke o poslovnim prostorima koje koristi. Navedeni podaci nisu cjeloviti, jer pojedine županijske organizacije nisu dostavile podatke o poslovnim prostorima koje Stranka koristi na području njihove županije, a pojedine nisu dostavile podatke za sve organizacijske jedinice svoje županije. Prema prikupljenim podacima, manji broj organizacijskih jedinica ima zaključene ugovore o zakupu (u razdoblju od 2006. do 2011.), te podmiruje zakupnine na temelju ispostavljenih računa zakupodavaca (najvećim dijelom jedinice lokalne samouprave).

U poslovnim knjigama za 2011. su iskazani rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu 114.311,00 kn, koji se odnose na najam uredskih prostora u kojima se obavlja djelatnost organizacijskih jedinica, te najam prostora za organizaciju sastanaka tijela (središnjeg odbora, predsjedništva) Stranke i organizacijskih jedinica.

Iz prikupljenih podataka je također vidljivo da pojedine organizacijske jedinice koriste prostorije jedinica lokalne samouprave, udruga, domova umirovljenika i drugih, za koje ne plaćaju zakupninu ili plaćaju samo režijske troškove i održavanje. Korištenje poslovnog prostora bez naplate na temelju/ili bez zaključenog ugovora, vezano uz odredbe članka 10. stavaka 2. i 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, smatra se donacijom. Prema navedenim odredbama, dobrovoljnim priložima (donacijama) se smatraju povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, zastupniku nacionalnih manjina, nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te nezavisnoj listi i kandidatu, za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe. Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke i pravne osobe su dužne izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku, odnosno nezavisnog zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina ili nezavisnog člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno nezavisnu listu ili kandidata, i da ne podliježe naplati.

Odredbama članka 22. istog Zakona, između ostalog, se zabranjuje financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te neprofitnih udruga i organizacija.

Državni ured za reviziju predlaže sastavljanje cjelovite evidencije o poslovnim prostorima koje Stranka koristi, uz navođenje kriterija prema kojima se poslovni prostori koriste (ugovor o zakupu, bez naknade na temelju/ili bez zaključnih ugovora), te osnovnim elementima o prostoru kao što su: zakupodavac ili vlasnik prostora, adresa i površina poslovnog prostora, uvjeti korištenja, datum i rok na koji je ugovor o zakupu zaključen, iznos mjesečne zakupnine i drugo.

Nadalje, s obzirom da korištenje poslovnih prostora bez naknade na temelju/ili bez zaključenih ugovora, predstavlja donaciju u obliku usluga ili se smatra donacijom iz zabranjenih izvora, Državni ured za reviziju nalaže postupiti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 4.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju. Također se obvezuje sastaviti cjelovitu evidenciju o poslovnim prostorima koje koristi.*

### III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Revizijom obavljenom za 2010., utvrđeni propusti i nepravilnosti koji se odnose na uspostavu sustava unutarnjih kontrola, godišnji program rada, vođenje poslovnih knjiga za Stranku u cjelini, evidentiranje poslovnih događaja u poslovne knjige, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihode od članarina, popis imovine i obveza, te sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja, nisu otklonjeni.
  - U prosincu 2010. je donesen Pravilnik o unutarnjoj kontroli Stranke, kojim je uređen način rada i nadležnost provođenja sustava unutarnje kontrole Stranke. Članovi unutarnje kontrole su imenovani na temelju odluke Predsjedništva iz srpnja 2008., za sljedeće regije: Dalmaciju, Istru i Primorje, Grad Zagreb i Zagrebačku županiju, te sjeverozapadnu i istočnu Hrvatsku. Plan kontrole za 2011. nije donesen, te nisu obavljane unutarnje kontrole. Također su doneseni interni akti (pravilnici, naputci i odluke), kojima su, između ostalog, propisane i obveze organizacijskih jedinica i Središnjice vezano uz računovodstveno poslovanje Stranke u cjelini i postupanje s dokumentacijom. Pregledom dostavljene dokumentacije županijskih organizacijskih jedinica je uočeno da pojedine organizacijske jedinice u Središnjicu nisu dostavile financijski plan, financijske izvještaje, popis imovine i obveza, te evidencije o prikupljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011., radi evidentiranja u poslovnim knjigama i sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja za Stranku u cjelini.  
Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola su uočene u vođenju poslovnih knjiga i sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja za Stranku u cjelini, prihodima u dijelu koji se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i prihode od članarina, popisu imovine i obveza, te evidenciji o poslovnim prostorima koje Stranka koristi. (točka 1. Nalaza)
  - Financijski plan za 2011., kojim su planirani prihodi i rashodi u iznosu 3.366.500,00 kn je donesen i usvojen u ožujku 2011., na sjednicama Predsjedništva, te Nadzornog i Središnjeg odbora Stranke. Izmjene financijskog plana tijekom godine nisu donesene. Prihodi su ostvareni za 489.403,00 kn ili 14,5% manje od planiranih, dok su rashodi ostvareni za 818.130,00 kn ili 24,3% više od planiranih.



Značajnija odstupanja od plana se odnose na prihode iz državnog proračuna (za 377.236,00 kn ili 50,0% manje od planiranih), prihode od dobrovoljnih priloga/donacija (za 139.784,00 kn ili 69,9% manje od planiranih), te rashode za promidžbu (za 286.882,00 kn ili 47,8% više od planiranih). Rashodi za zaposlene, naknade troškova zaposlenima, volonterima i članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima i povjerenstvima, te članarine i donacije (pomoći), koji su ostvareni u ukupnom iznosu 165.208,00 kn, nisu planirani.

Godišnji program rada s opisom glavnih aktivnosti Stranke za 2011. i 2012., te planom potrebnih sredstava prema aktivnostima i izvorima financiranja za njihovo provođenje, nisu doneseni. (točka 2. Nalaza)

- Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Poslovne knjige se vode pojedinačno za Središnjicu i organizacijske jedinice (županija, grad, općina, gradska četvrt), a ustrojeni su: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. U Središnjici su, od pomoćnih knjiga, ustrojene: knjiga blagajne, knjiga ulaznih računa i evidencija putnih naloga, a knjiga dugotrajne nefinancijske imovine nije ustrojena. Poslovne knjige za Stranku u cjelini nisu ustrojene. Računi za reprezentaciju u pojedinim slučajevima ne sadrže specifikaciju konzumiranih jela i pića, nisu navedeni razlozi ugošćivanja i korisnici usluga reprezentacije, te račune nije kontrolirala i potpisala odgovorna osoba organizacijske jedinice. (točka 2. Nalaza)
- Financijski izvještaji za 2011., koje čine Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje, su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Također su dostavljeni financijski plan za 2011., te evidencija o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011. Godišnji program rada nije dostavljen. U konsolidiranim financijskim izvještajima nisu osigurani podaci za Stranku u cjelini, jer nisu iskazani podaci za manji broj organizacijskih jedinica Stranke. (točka 2. Nalaza)
- Popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. je obavljen u Središnjici i manjem broju organizacijskih jedinica. Cjelovito izvješće o obavljenom popisu za Stranku u cjelini nije sastavljeno. U većini organizacijskih jedinica nisu imenovana povjerenstva za popis, a nije imenovano ni centralno povjerenstvo za popis koje bi objedinilo pojedinačne popise organizacijskih jedinica, sastavilo izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja, te izvještaj dostavilo zakonskom predstavniku. U popisnim listama pojedinih organizacijskih jedinica su iskazani podaci u naturalnim izrazima, bez novčanih vrijednosti, te nije obavljen popis novčanih sredstava, potraživanja i obveza. (točka 2. Nalaza)
- Godišnji financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, te Bilanca, objavljeni su na web stranici Stranke 12. ožujka 2012., a trebalo ih je objaviti najkasnije do 1. ožujka 2012. Bilješke uz financijske izvještaje, godišnji program rada i financijski plan, te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine, nisu objavljeni.

Stranka je polugodišnje izvješće o primljenim donacijama u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. objavila 6. srpnja 2011., te se i u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2012.) nalazi na web stranici Stranke. Polugodišnje izvješće o primljenim donacijama u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2011. nije objavljeno, a u navedenom razdoblju Stranka je ostvarila prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.400,00 kn. (točka 2. Nalaza)

- Ustrojena evidencija o broju vijećnika koje Stranka ima u predstavničkim tijelima općina, gradova i županija, te pripadajućim prihodima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz prethodnih godina, nije ažurirana i dopunjena odlukama/rješenjima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke i visini naknada imenovanim vijećnicima, zastupnicima, članovima izvršne vlasti, komisija i odbora, kao i upravnih vijeća i nadzornih odbora, koje su dostavljene u 2011. Pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i uprave nisu dostavile navedene odluke, što otežava praćenje i kontrolu pravodobnosti, te točnost naplate navedenih prihoda.

Prihodi od godišnjih članarina su ostvareni u iznosu 218.883,00 kn. O primitku članarina Stranka nije izdavala propisane potvrde, nego je članovima izdavala uplatnice koje ne sadrže pojedine propisane elemente. S danom 31. prosinca 2011. sastavljene su pojedinačne evidencije o primljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011., dok mjesečne evidencije o primljenim članarinama po pojedinačnim uplatiteljima, koje su političke stranke dužne voditi dnevno za svaki mjesec kalendarske godine, nisu vođene.

Prema evidenciji Središnjice, na dan 31. prosinca 2011. Stranka ima 28 649 članova. Potraživanja za članarine nisu iskazana, a u odnosu na broj članova utvrđenih evidencijom Stranke, prihodi od članarina su trebali biti značajniji u odnosu na ostvarene. Mjere za naplatu godišnjih članarina nisu poduzimane. (točka 3. Nalaza)

- Prema prikupljenim podacima od županijskih organizacijskih jedinica, manji broj organizacijskih jedinica Stranke ima zaključene ugovore o zakupu poslovnih prostora (u razdoblju od 2006. do 2011.), te podmiruje zakupnine na temelju ispostavljenih računa zakupodavaca. Pojedine organizacijske jedinice koriste prostorije jedinica lokalne samouprave, udruga, domova umirovljenika i drugih, za koje ne plaćaju zakupninu ili plaćaju samo režijske troškove i održavanje, što se odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, smatra donacijom u obliku usluga ili donacijom iz zabranjenih izvora. (točka 4. Nalaza)

4. Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u lipnju 1996., upisom u Registar političkih stranaka. Jedinstvena je politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu i sastoji se od Središnjice, općinskih, gradskih i županijskih organizacijskih jedinica, te organizacijske jedinice Grada Zagreba, kojih je koncem 2011. bilo ukupno 281.

Statutom iz travnja 2010. su uređeni i utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi Stranke, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveza članova, ustrojstvo, tijela upravljanja (način njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad, te drugi uvjeti potrebni za članstvo i rad Stranke. Od travnja 2008. predsjednik Stranke je Silvano Hrelja.

Financijskim planom za 2011., koji je donesen i usvojen u ožujku 2011., planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu 3.366.500,00 kn. Prema podacima iz konsolidiranog Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., prihodi su iskazani u iznosu 2.877.097,00 kn, rashodi u iznosu 4.184.630,00 kn, te manjak prihoda u iznosu 1.307.533,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 1.926.055,00 kn, te je koncem 2011. iskazan višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 618.522,00 kn. Prihodi ostvareni u iznosu 2.877.097,00 kn se odnose na prihode iz državnog proračuna u iznosu 377.236,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.053.580,00 kn, prihode od članarina u iznosu 309.820,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) od deset pravnih i jedne fizičke osobe u iznosu 60.216,00 kn, te druge prihode u iznosu 76.245,00 kn. Ostvareni prihodi su korišteni za financiranje rashoda redovnog poslovanja, izborne promidžbe, te ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i programom Stranke. Ostvareni rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 119.999,00 kn, materijalne rashode u iznosu 3.562.167,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 23.463,00 kn, financijske rashode u iznosu 47.127,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu 11.350,00 kn, te druge rashode u iznosu 420.524,00 kn.

Prema odredbama članaka 26. i 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, na web stranici Stranke su objavljeni godišnji financijski izvještaji (Izvještaj o prihodima i rashodima, te Bilanca), financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe, te polugodišnje izvješće o primljenim donacijama u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. Bilješke uz financijske izvještaje, godišnji program rada i financijski plan, godišnje izvješće o donacijama primljenima tijekom godine, te u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2011., nisu objavljeni.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje (godišnji program rada, poslovne knjige, popis imovine i obveza, financijske izvještaje, objave podataka), prihode u dijelu koji se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i prihode od članarina, te poslovne prostore koje Stranka koristi, dijelom su posljedica nedovoljno učinkovitog sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.